

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**LIETUVOS RESPUBLIKOS INDĖLIŲ IR ĮSIPAREIGOJIMŲ INVESTUOTOJAMS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-975 2, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 23, 26, 28, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 46 STRAIPSNIŲ, ŠEŠTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO IR PRIEDO PAKEITIMO IR 5, 47 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS BANKŲ ĮSTATYMO NR. IX 2085 73 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS CENTRINIŲ KREDITO UNIJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1682 55 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KREDITO UNIJŲ ĮSTATYMO NR. I-796 61 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS LIETUVOS BANKO ĮSTATYMO NR. I-678 8, 38 STRAIPSNIŲ IR ŠEŠTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSINIO TVARUMO ĮSTATYMO NR. XI-393 46 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ IR SUSIJUSIO LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO
(TAP NR. 20-1295(2); 20-1296(2); 20-1297(2); 20-1298(2); 20-1299(2); 20-1300(2); 20-1301(2))**

2020-10-07 Nr. NV-2721

Vilnius

Projekto rengėjas: Finansų ministerija.

Projekto tikslas: įgyvendinti Komisijos deleguotąjį reglamentą dėl galutinės įnašų, skirtų Bendros pertvarkymo valdybos administracinėms išlaidoms padengti, sistemos (Reglamentą). Reglamentas susijęs su kredito įstaigų ir tam tikrų investicinių įmonių pertvarkymu. Taip pat patobulinti indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo sistemų veiklos reglamentavimą.

Dabartinė situacija:

- Pagal Reglamentą kiekvienos dalyvaujančios (kredito įstaigų ir tam tikrų investicinių įmonių pertvarkyme) valstybės narės vyriausybė paskiria instituciją, kuri tikrina sprendimų dėl atskirų įnašų, skirtų Bendros pertvarkymo valdybos išlaidoms, autentiškumą, ir apie paskirtą instituciją praneša Bendrai pertvarkymo valdybai ir ES Teisingumo Teismui. Šiuo metu nenumatyta institucija, kuri tikrina sprendimų dėl Bendro pertvarkymo fondo dalyvių nesumokėtų įnašų, autentiškumą.
- Valstybės narės turėtų kontroliuoti, kad trečiųjų valstybių filialų indėlių apsauga būtų lygiavertė Direktyvos nustatyta apsaugai, ir, jei nėra lygiavertė, gali nustatyti, kad jie turi prisijungti prie jų teritorijoje veikiančių indėlių garantijų sistemų. Lietuva draudžia tik tą dalį apdraustųjų indėlių garantijų sistemos indėlių, kurių nepadengia trečiųjų šalių indėlių garantijų sistemos (draudžia papildomai). Europos Komisijos užsakymu atliktos studijos autoriai pažymi, kad Lietuvos taikomas modelis yra vienas iš labiausiai komplikuočių.
- Šiuo metu įtvirtintas periodinių indėlių draudimo įmokų mokėjimo mechanizmas nėra lankstus ir tiksliai neatspindi už apdraustuosius indėlius Indėlių draudimo fondui mokėtinų įmokų, nes nustatoma metinė periodinė indėlių draudimo įmokų suma, o ne norma, išreikšta procentais nuo visų indėlių draudimo sistemos dalyvių pagrindinių apdraustųjų indėlių sumos.
- Apskaičiuojant kiekvieno indėlių draudimo sistemos dalyvio mokėtinas indėlių draudimo įmokas naudojami ne patys aktualiausi duomenys.
- Įmokas indėlių draudimo sistemos dalyviai turi mokėti kas mėnesį, tai sukelia didelę administravimo našta dalyviams.
- Nuo 2021 m. vidurio, pagal galiojantį reglamentavimą, indėlių draudimo įmokos norma turėtų ženkliai didėti (nuo 0,1 proc. iki 0,42 proc.). Įvertinus prognozuojamą ekonomikos nuosmukį dėl COVID-19, tai būtų per didelė ir nekonkurencinga našta Lietuvos kredito įstaigoms.
- Indėlių draudimo fondo lėšos laikomos atskirose banko sąskaitose. ES daugumos praktika – finansinius išteklius laikyti nacionaliniuose centriniuose bankuose.

Projekto esmė:

- Lietuvos apeliacinį teismą paskirti institucija, atsakinga už sprendimų dėl Bendro pertvarkymo fondo dalyvių nesumokėtų atskirų įmokų, skirtų bendros pertvarkymo valdybos administracinėms išlaidoms padengti, autentiškumo tikrinimą. Sprendimo reikalauja Reglamentas. Siekiant teisinio reguliavimo nuoseklumo, siūloma Bendros pertvarkymo valdybos sprendimų dėl baudų skyrimo autentiškumo patikrinimo funkciją taip pat perduoti Lietuvos apeliaciniam teismui.
- Siūloma atsisakyti papildomo indėlių draudimo, taikomo trečiųjų valstybių bankų filialams, mechanizmo. Vietoj to siūloma nustatyti, kad Lietuvos indėlių draudimo sistemoje privalo, be kita ko, lygiomis teisėmis dalyvauti Lietuvos Respublikoje įsteigti trečiųjų valstybių bankų filialai. Šiuo metu Lietuva draudžia tik tą dalį apdraustųjų indėlių garantijų sistemos indėlių, kurių nepadengia trečiųjų šalių indėlių garantijų sistemos (draudžia papildomai). Europos Komisijos užsakymu atliktos studijos autoriai pažymi, kad Lietuvos taikomas modelis yra vienas iš labiausiai komplikuočių.
- Siūloma nustatyti, kad draudimo įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija nustato ne metinę periodinių indėlių draudimo įmokų sumą, bet normą, išreikštą procentais nuo visų indėlių draudimo sistemos dalyvių apdraustųjų indėlių sumos. Šiuo metu įtvirtintas periodinių indėlių draudimo įmokų mokėjimo mechanizmas nėra lankstus ir tiksliai neatspindi už apdraustuosius indėlius Indėlių draudimo fondui mokėtinų įmokų.
- Siūloma nustatyti, kad indėlių draudimo sistemos dalyvio mokėtinas indėlių draudimo įmokos dydis apskaičiuojamas kiekvieną ketvirtį. Tai leistų įmokoms apskaičiuoti naudoti aktualiausius duomenis.
- Siūloma nustatyti, kad periodines indėlių draudimo įmokas indėlių draudimo sistemos dalyvis moka ne rečiau kaip vieną kartą per metus. Šiuo metu įmokas indėlių draudimo sistemos dalyviai turi mokėti kas mėnesį, tai sukelia didelę administravimo našlą dalyviams.
- Siūloma nedidinti indėlių draudimo įmokų normos, išlaikant panašią įmokų normą, kuri yra šiuo metu. Įvertinus prognozuojamą ekonomikos nuosmukį dėl COVID-19, normos didinimas būtų per didelė našta Lietuvos kredito įstaigoms.
- Siūloma leisti indėlių draudimo fondo lėšas laikyti Lietuvos banke atidarytose sąskaitose. Lėšų laikymas centriniuose bankuose yra daugelio ES valstybių indėlių draudimo sistemų praktika.
- Siūlomi kiti techninio pobūdžio pakeitimai, kuriais tikslinamos apibrėžtys, siekiama teisinio aiškumo, atsisakoma tam tikrų terminų ir kt.

Derinimas: neatsižvelgta į Lietuvos banko siūlymą draudimo įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai nustatyti vienkartinę pareigą perskaičiuoti šiuo metu taikytiną metinę sumą į metinę normą pagal nustatomą naują tvarką, nurodant, kad jau yra nustatyta draudimo įmokų suma draudimo įmokų ciklui nuo 2020 m. liepos 1 d. iki 2021 m. birželio 30 d., dėl teisėtų lūkesčių pažeidimo.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė projektui pastabų neturi.

Atitikimas Vyriausybės programai: projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada: siūloma projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje B dalyje.

Ekonomikos politikos grupės vadovė

Lina Liubauskaitė

Lina Liubauskaitė, tel. 8 706 63 809, el. p. lina.liubauskaite@lr.lt